

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200838
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6423200838.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v C. D. E., F. E. G. XXX/XX, zastúpeného Mgr. Richardom Bebjakom, advokátom so sídlom v Bratislave, Lermontovova č. 14, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Majerníkova č. 3479/3A, o zaplatenie 480,- € s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5Csp/16/2023-49 zo dňa 19.06.2023, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 350,- € s príslušenstvom (prvý výrok) **p o t v r d z u j e.**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (tretí výrok) **m e n í t a k,** že žalovaný je **p o v i n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania žalobcu pred súdom prvej inštancie.

Žalovaný je **p o v i n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalobcu.

odôvodnenie:

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 350,- € s úrokmi z omeškania vo výške 7,50 % ročne od 11.03.2023 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 45,72 €, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol (druhý výrok) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 45,84 %, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o ich výške (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním a nespornými skutkovými tvrdeniami strán, podľa ktorého žalobca ako dlžník na jednej strane a žalovaný ako veriteľ na strane druhej uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.06.2010 (ďalej aj „zmluva o úvere“); žalobca sa v súvislosti s predmetnou zmluvou v osobitnom súdnom konaní v pozícii žalobcu domáhal ochrany svojich práv; Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 9Csp/13/2020 zo dňa 03.03.2022, ktorý bol potvrdený rozsudkom

Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/36/2021 zo dňa 30.11.2022; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.01.2023; z rozhodnutí vyplynul záver, že veriteľ (žalovaný) pri poskytovaní úveru žalobcovi postupoval v rozpore s ustanoveniami § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., keď v zmluve o úvere neuviedol údaj o výške úrokovej miery, údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej aj „RPMN“) a údaj o konečnej splatnosti; v dôsledku tohto nedostatku súdy považovali poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. a žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 1.362,97 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.02.2020 do zaplatenia z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie žalobca splnil predpoklad, ktorý zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“) v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, keď preukázal podmienku úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalovaným a to predloženými rozsudkami, v ktorých bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 1.362,97 € s príslušenstvom, a ktorými bol judikovaný konkrétny nárok z porušenia práva; súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa nevyžaduje vznik ujmy, či už materiálnej alebo nemateriálnej a postačuje, že spotrebiteľ na podklade spotrebiteľskej zmluvy má plniť to, čo veriteľovi práve pre rozpor so zákonom nepatrí; súčasne v prejednávanej spore táto ujma preukázaná aj bola, a to nielen v majetkovej sfére, ale aj v nemajetkovej sfére žalobcu, ktorý bol nútený domáhať sa svojho práva v súdnom konaní, ktoré nepochybne predstavuje negatívny zásah do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé privodiť mu ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a podobne; žalobcovi bola spôsobená aj majetková ujma, keď bol povinný plniť viac ako žalovanému v súlade so zákonom patrilo, a po dobu dokiaľ nedošlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalovaným žalobcovi, vznikla žalobcovi škoda minimálne v rozsahu možného zhodnotenia týchto finančných prostriedkov, s ktorými nemohol po dobu, po ktorú boli zadržované žalovaným, nakladať; pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení jeho výšky zohľadniť a je na úvahe súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia; nakoľko zo strany žalovaného došlo k závažnému a hrubému zásahu do práv žalobcu, súd prvej inštancie bol toho názoru, že výška finančného zadosťučinenia v sume 350,- € je primeraná a pri jej určení prihliadol na funkciu daného inštitútu (satisfakcia, sankcia, prevencia), na celkovú povahu, intenzitu a spôsob zásahu, časové trvanie, závadné konanie veriteľa, závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, finančnú situáciu osoby, do ktorej práva bolo zasiahnuté a subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu; od žalovaného ako osoby podnikajúcej na finančnom trhu už viac ako 22 rokov bolo možné očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľom bude správať poctivo; spotrebiteľ bol v zásade postihnutý dvakrát z dôvodu, že nielenže by zaplatil odplatu z vadnej zmluvy, ale pokiaľ by bol pasívny, žalovaný by nikdy z vlastnej iniciatívy nevydal žalobcovi bezdôvodné obohatenie; za hraničný bod možno považovať reálne vzniknutú majetkovú ujmu, a to je súdom priznaná výška bezdôvodného obohatenia v sume 1.362,97 €; východiskový bod potom predstavuje merateľný rozsah hroziacich nepriaznivých následkov zásahu v časovom trvaní až do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo spotrebiteľovi priznané bezdôvodné obohatenie a hraničný bod merateľný rozsah reálne spôsobených nepriaznivých následkov; spôsob zásahu bol priamo obsiahnutý v právoplatnom rozhodnutí, kde súd jasne vyslovil porušenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; spotrebiteľ vyhľadal právneho zástupcu, pred začatím predchádzajúceho sporu mal snahu v podobe výzvy urovnať spornú situáciu s veriteľom a pre bezvýslednosť musel iniciovať spor, v ktorom bol spotrebiteľ zjavne úspešný; po právoplatnosti a pred iniciovaním sporu v tejto veci sa žalobca opätovne snažil komunikovať so žalovaným v snahe neprodukovat' ďalší spor; súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že výška finančného zadosťučinenia v sume 350,- € je vzhľadom na skutkové okolnosti tohto prípadu primeraná a bude viesť žalovaného ako silnejšiu zmluvnú stranu k takému konaniu a správaniu, aby nedochádzalo k porušovaniu práv spotrebiteľa; vzhľadom na to, že žalobca sa v spore domáhal zaplatenia finančného zadosťučinenia v sume 480,- €, súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti jeho žalobu zamietol.

1.4 Z dôvodu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu prisúdil súd prvej inštancie žalobcovi popri istine aj úroky z omeškania vo výške 7,50 % ročne z priznanej sumy 350,- € od 11.03.2023 do zaplatenia; argumentoval, že už právoplatnosťou judikovaného porušenia práva spotrebiteľa (žalobcu) na súde mu vznikol zákonný nárok na primerané finančné zadosťučinenie; žalobca predložil súdu výzvu zo dňa 04.03.2023, ktorú zaslal žalovanému a vyzval ho na zaplatenie sumy 480,- €, pričom vo výzve

žiadal zaplatiť finančné prostriedky najneskôr do 10.03.2023; žalovaný sa s plnením dostal do omeškania nasledujúci deň, čiže dňa 11.03.2023; v tejto časti súd prvej inštancie považoval žalobu žalobcu za dôvodnú a vyhovel jej, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (úroky z omeškania uplatnené z vyššej sumy); súčasne nakoľko civilné sporové konanie sa začína výlučne podaním žaloby, výdavky, ktoré vzniknú pred týmto okamihom (výdavky na predžalobnú výzvu), nemožno považovať za trovy konania; je vylúčená možnosť kompenzácie nákladov na predžalobnú výzvu vo forme náhrady trov konania; náklady na predžalobnú výzvu možno uplatniť ako príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka; žalobca si v žalobe uplatnil náklady za predžalobnú výzvu zo dňa 04.03.2023 v sume 33,20 € (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) a režijný paušál v sume 12,52 €, spolu v sume 45,72 €, ktoré preukázal a odôvodnil; výdavky boli účelne vynaložené a vznikli v súvislosti s uplatňovaním práva, preto ich súd prvej inštancie žalobcovi tiež priznal.

1.5 Súd prvej inštancie ťažiskovo rozhodol s poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a v spojení s § 3 ods. 5 prvá a tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 C.s.p. a úspešnejšiemu žalobcovi priznal náhradu pomernej časti trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

2.2 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 08.07.2023 (č.l. 55 spisu); rozsudok napadol vo výroku o náhrade trov konania (tretí výrok); vyjadril názor, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); argumentoval, že predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia a žalobca bol plne procesne úspešný čo do základu (samotné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia), nakoľko jeho výška závisela výlučne od úvahy súdu, ktorú žalobca nemohol objektívne predvídať; zamietnutie žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti preto nemožno považovať za prejav procesného úspechu žalovaného, ale iba za dôsledok úvahy súdu; na základe uvedeného považoval žalobca rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti za nezákonné a nesprávne, nakoľko mal žalobcovi priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %; žalobca dal do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/30/2021 zo dňa 13.04.2022; na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % pred súdom prvej inštancie.

2.3 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal aj žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne včas odvolanie zo dňa 17.07.2023 (č.l. 59-62 spisu); rozsudok napadol podľa obsahu odvolania vo výroku o vyhovení žalobe (prvý výrok); vyjadril názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); uviedol, že nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie neuznáva ani čo do dôvodu, ani čo do výšky; žalobcovi finančné zadosťučinenie neprislúcha, nakoľko neexistuje žiaden relevantný dôvod na jeho priznanie; žalobcovi nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia; ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa finančného zadosťučinenia, avšak predmetné ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne; primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách a prichádza do úvahy vtedy, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak; na právnu úpravu nemajetkovej ujmy spotrebiteľa zakotvenú inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia sa primerane vzťahujú ustanovenia o náhrade ujmy podľa Občianskeho zákonníka, a preto bol súd prvej inštancie povinný aplikovať ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo; žalovaný odmieta, že by mal svojím konaním spôsobiť žalobcovi nemajetkovú ujmu; v tomto smere poukázal na ods. 7, 18 a čl. 2 písm. h/ smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES zo dňa 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a uviedol, že pri rozhodovaní

o žalovanom nároku je potrebné prihliadať na osobité okolnosti prípadu a to konanie žalobcu, ktorý sám konal v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, keď svojím podpisom na zmluve vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať; žalobca podpisom na zmluve ďalej prehlásil, že si zmluvu prečítal, uzatvoril ju vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok; do pozornosti dal rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013 týkajúci sa nedostatku vážnosti vôle; žalobca svoju vôľu potvrdil podpisom na zmluvách; uzavretie zmlúv nemalo v žiadnom prípade za následok nezákonné postihnutie jeho majetku a vlastníctva; žalovaný si bol vedomý svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv a dobrovoľne uhradil všetky splátky; Súdny dvor EÚ zadefinoval priemerného spotrebiteľa ako „v rozumnej miere pozorného a opatrného bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky spotrebiteľov“; v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ bola táto definícia prenesená aj do smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES zo dňa 11.05.2005 (bod 18 preambuly); v dôsledku uvedeného nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane žalobcu, ktorý bol pri uzavieraní zmluvy dobre informovaný, avšak ľahostajný a uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu priznaním primeraného finančného zadosťučinenia; žalobca nijakým spôsobom netvrdil ani nepreukázal, že si žalovaný voči nemu nesplnil svoju poučovaciu povinnosť; žalobca svojím podpisom prejavil svoj súhlas s tým, že bol osobitne poučený o jednotlivých náležitostiach zmluvy a žalobca nevysvetlil ani v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať, teda či žalobca utrpel nejakú morálnu ujmu a v akom rozsahu; v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa sú predpokladmi pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými právnymi predpismi, úspešné uplatnenie porušenia, primeranosť zadosťučinenia, zodpovedná osoba a nemajetková ujma a tieto musia byť naplnené kumulatívne; inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo právneho vzťahu; tento inštitút tiež nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia; žalovaný preto nepovažuje priznané primerané finančné zadosťučinenie za primerané a spravodlivé; ďalej žalovaný poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Českej republiky a to konkrétne rozhodnutia sp. zn. 29Odo/652/2001, sp. zn. 30Cdo/1747/2014 a sp. zn. 32Cdo/139/2008; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2.4 Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 16.08.2023 (č.l. 74-75 spisu) k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedol, že sa vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom predošlých podaní, na ktorých trvá v celom rozsahu; zároveň namietol aj priznanie úrokov z omeškania z primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko toto konštitutívne vzniká až rozhodnutím súdu a do jeho rozhodnutia nemôže byť žalovaný v omeškani s jeho zaplatením.

2.5 Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaniach žalobcu a žalovaného podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolaní podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaniach podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 350,- € s príslušenstvom (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil, súčasne rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie (tretí výrok) podľa § 388 C.s.p. zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3.1 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu a žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na potvrdenie rozsudku v napadnutom výroku o vyhovení žalobe žalobcu (§ 387 ods. 1 C.s.p.) a súčasne na zmenu rozsudku v napadnutom výroku o trovách konania (§ 388 C.s.p.). Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu a žalovaného viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaniach a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.3.2 Odvolanie žalobcu, ktorým napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie (tretí výrok) je dôvodné. Odvolanie žalovaného, ktorým napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej (prvý výrok) nie je dôvodné.

4.3.3 Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, podaných odvolaní žalobcu a žalovaného a ostatného obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie na jednej strane správne posúdil splnenie podmienok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi v prisúdenej sume, na druhej strane súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, o ktorej rozhodol podľa pomeru úspechu strán v spore. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podaných odvolaniach žalobcu a žalovaného bol postačujúci skutkový stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie z nesporných skutkových tvrdení strán ako aj z vykonaného dokazovania, keď z takto zisteného skutkového stavu veci pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podaných odvolaniach tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.).

4.3.4 Odvolací súd sa po preskúmaní veci stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej spore boli splnené zákonné podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v sume 350,- €; vo všeobecnosti v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá; inštitút finančného zadosťučinenia je prostriedkom slúžiacim k reparácii ujmy spotrebiteľa vzniknutej porušením povinností dodávateľa; jeho výška zákonom určená nie je; z pojmu primerané finančné zadosťučinenie je možné vyvodit', že jeho výška bude závislá od konkrétnych okolností každého prípadu; nárok na primerané finančné zadosťučinenie je samostatným nárokom nezávislým na iných finančných nárokoch (napr. náhrada škody, vydanie bezdôvodného obohatenia a podobne) a jeho výška má byť úmerná len rozsahu a významu porušenia povinnosti dodávateľa; nárok vzniká proti porušiteľovi práva spotrebiteľa; jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, aby spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi; pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve; žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy, a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, zákon nevyžaduje; zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (resp. bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30.06.2022); s poukazom na vyššie uvedené nie je dôvodná odvolacia argumentácia žalovaného, ktorý má za to, že na vec bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, nakoľko vznik konkrétnej ujmy na strane žalobcu (spotrebiteľa) zákon nevyžaduje, keď jedinou podmienkou jeho uplatniteľnosti je splnenie podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., t.j. úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti; odvolací súd sa tiež nestotožňuje s odvolacou argumentáciou žalovaného, že v prejednávanej spore nebol daný dôvod (základ) ani výška uplatneného nároku žalobcu; základ nároku žalobcu je daný úspechom v spore

vedenom pod sp. zn. 9Csp/13/2020 (v spojení s konaním na odvolacom súde sp. zn. 17CoCsp/36/2021), ktorého výsledok bol pre súd prvej inštancie záväzný; nakoľko žalobca v osobitnom konaní vedenom pod sp. zn. 9Csp/13/2020 úspešne uplatnil svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov na základe porušenia zákonných povinností žalovaného podľa zákona č. 129/2010 Z. z., boli splnené aj zákonné podmienky na vznik nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.; pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30.06.2022 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 48/2022); vo vzťahu k výške priznaného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností, že (1) od žalovaného ako osoby podnikajúcej na finančnom trhu viac ako 22 rokov možno očakávať poctivé správanie voči spotrebiteľom, (2) žalobca by bol v zásade postihnutý dvakrát z dôvodu, že nielenže by zaplatil odplatu z vadnej zmluvy, ale pokiaľ by bol pasívny, žalovaný by mu z vlastnej iniciatívy bezdôvodné obohatenie nevydal, (3) žalobca bol žalovanému povinný platiť viac ako mu v súlade so zákonom patrilo a po túto dobu vznikla žalobcovi škoda minimálne v rozsahu možného zhodnotenia finančných prostriedkov, (4) žalobca bol nútený domáhať sa svojho práva v konaní pred súdom, čo predstavuje negatívny zásah do jeho života, (5) žalobca mal pred začatím predchádzajúceho sporu snahu v podobe výzvy pred podaním žaloby urovnať spornú situáciu s veriteľom a pre jej bezvýslednosť musel iniciovať spor, (6) pred iniciovaním sporu v predmetnej veci sa žalobca opätovne snažil v zmysle predžalobnej výzvy komunikovať so žalobcom a neprodukovat ďalší spor; vzhľadom na uvedené považuje priznané finančné zadosťučinenie v sume 350,- € aj odvolací súd za primerané k okolnostiam posudzovaného prípadu, ktoré plní svoju satisfakčnú funkciu vo vzťahu k žalobcovi a súčasne sankčnú funkciu vo vzťahu k žalovanému; pokiaľ žalovaný v závere odvolania poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, odvolací súd konštatuje, že predmetné rozhodnutia nie sú pre dané konanie použiteľné, nakoľko sú postavené na diametrálne odlišných skutkových aj právnych základoch, než je tomu v prejednávanej spore, pretože v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/652/2001 zo dňa 18.09.2002 išlo o nárok na primerané zadosťučinenie z titulu porušenia obchodného tajomstva ako nedovoleného nekalosúťažného konania, v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/1747/2014 zo dňa 16.09.2015 bol predmetom konania nárok na zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu, ktorá mala vzniknúť v dôsledku nezákonného rozhodnutia (uznesenia polície) a v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/139/2002 zo dňa 29.04.2008 išlo o nárok na primerané zadosťučinenie z titulu nekalosúťažného konania; tieto rozhodnutia navyše ani nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 C.s.p.), z ktorej súd pri rozhodovaní vychádza (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24.01.2018 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/165/2018 zo dňa 22.11.2018); na základe uvedeného odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 350,- € s príslušenstvom z titulu primeraného finančného zadosťučinenia; súd prvej inštancie v tejto časti vec správne skutkovo a právne posúdil a svoje úvahy o primeranosti priznaného finančného zadosťučinenia v potrebnom rozsahu odôvodnil.

4.3.5 Odvolací súd dáva do pozornosti, že zákonná koncentrácia sa uplatňuje aj v odvolacom konaní, v ktorom lehota na podanie odvolania neohraničuje len samotné podanie odvolania, ale aj určenie rozsahu v akom sa rozhodnutie napáda a argumentáciu tvrdených nedostatkov rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo; po uplynutí lehoty na podanie odvolania tak nemožno rozširovať ani meniť odvolacie dôvody, resp. navrhované dôkazy (§ 365 ods. 3 C.s.p.); odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.); žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne námietky vo vzťahu k súdom prvej inštancie priznaným úrokom z omeškania z priznaného finančného zadosťučinenia, tieto prvýkrát namietol až vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu po uplynutí odvolacej lehoty, preto odvolací súd výrok napadnutého rozsudku o priznaní úrokov z omeškania z prisúdenej sumy vecne nepreskúmal a k potvrdeniu tohto výroku aj v tomto rozsahu pristúpil napriek absencii konkrétnych odvolacích dôvodov proti nemu len z dôvodu, že išlo o závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.), preto aj na túto časť výroku dopadli účinky podaného odvolania proti prisúdenej sume 350,- € z titulu primeraného finančného zadosťučinenia.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávacom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Skutkové zistenia súdu prvej inštancie z vykonaných dôkazov ako aj jeho právne posúdenie vo vzťahu k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi však považuje odvolací súd za správne a obsahom uplatnených odvolacích dôvodov sa ich podľa odvolacieho súdu žalovanému nepodarilo spochybníť (body 4.3.1 až 4.3.5 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o vyhovení žalobe žalobcu (prvý výrok) ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd na základe podaných odvolaní a súčasne ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) preskúmal aj výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (tretí výrok) a dospel k záveru o nevyhnutnosti jeho zmeny podľa § 388 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie; pri rozhodovaní o trovách konania o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal odvolací súd z názoru, že základ nároku (existencia nároku žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia) bol daný a len výška nároku závisela od úvahy súdu; pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv; v tomto prípade, aby dôsledky takéhoto rozhodnutia neboli vo vzťahu k žalovanému nespravodlivé, sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy bez ohľadu na pôvodný predmet konania; aj v režime ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. mal tak žalobca prejednávacom spore plný úspech, pretože za situácie, že základ nároku bol daný a len výška plnenia (primeraného finančného zadosťučinenia) závisela od úvahy súdu, zamietnutie žaloby čo do zvyšku nepredstavuje úspech žalovaného, ale je len dôsledkom úvahy súdu; preto odvolací súd o trovách konania o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania z prisúdenej sumy (t.j. 350,- €) v rozsahu 100 %; v tomto smere sa za zachovanie rovnakého prístupu v prípade rozhodnutí, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu aj po zmene procesnej úpravy vyslovila súdna prax (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/56/2017 zo dňa 08.02.2017); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017); o samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.); pri stanovení výšky tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnych služieb bude súd prvej inštancie vychádzať z prisúdenej sumy ako tarifnej hodnoty (pôvodne uplatnená suma je v tomto prípade bez právneho významu).

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalovanému nárok na náhradu trov

odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). Z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.